

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

2. Czas powstania

Historyczny układ ruralistyczny przysiółka

1367, ok. 1870, 1945

3. Miejscowość

ZUBRZA

(przysiółek wsi Pobel)

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

Granica historycznego układu ruralistycznego przysiółka.

Skala 1:5000

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **WĄSOSZ**

6. Współrzędne geograficzne

51°33'04"N 16°47'21"E

7. Użytkowanie obecne
mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania
4

Zubrza - przysiółek wsi Pobiel

Poprzednie nazwy miejscowości: Szubrza (1367), Schubersee (1787). Obecna nazwa Zubrza jest zaadaptowaniem pierwotnej formy Szubrza.

Historia wsi i dóbr: Pierwotnie niewielka osada leśna, później włączona jako folwark do miejscowości Pobiel, około 1787 r. licząca 4 zagrodników i 2 działki chatupnicze. Wraz z Pobielem folwark ten wchodził w skład domeny królewskiej w Wołowie. Obecne założenie folwarczne ukształtowane zostało w 2 poł. XIX i na pocz. XX w. Składało się z części gospodarzei i rezydencjonalnej, której pozostałością jest zachowana oficyna. Leśnictwo w Zubrzy w latach 1922 -1937 podlegało pruskiemu nadleśnictwu w Wodnikach, znajdowały się tu zabudowania dla pracowników nadleśnictwa. Zubrza, posiadająca pierwotny układ osady folwarcznej, rozlokowana jest przy odgałęzieniu lokalnej drogi Wąsosz – Kąkolno.

Bibliografia:

- Adressbuch des Grundbesitzes in der Provinz Schlesien, Berlin 1937
- Buße S., Eisenbahnen in Schlesien, Eggllham 1989
- Knie J., Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht der Dörfer, Flecken, Städte und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- Kwartalnik Górowski 1/2003, red. Z. Hanulak, Góra 2003
- Regesty Śląskie, red. W. Korta, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5 (1360), Wrocław 1992
- Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Wrocław 1984
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz, Wąsosz 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Bd 1-13, 1786

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiorunki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu przestrzennego, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona zespołu dworsko-folwarcznego.